

Avdelningen för analys & samordning

Yttrande

**Remiss av betänkandet Ökad tydlighet, stärkt samverkan –
förutsättningar för framtidens utvecklingspolitik
(SOU 2025:85)**

Bakgrund

En särskild utredare ska lämna förslag på hur den framtida regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken ska inriktas och utformas

Utredaren ska:

- utreda om de två politikområdena ska slås ihop till ett område, och i så fall föreslå ett nytt gemensamt mål för politikområdet
- analysera om det finns behov av att förändra statliga myndigheters (inklusive länsstyrelsernas) och regionernas ansvar och uppgifter inom politikområdet, och i så fall föreslå förändringar
- identifiera hinder och vid behov föreslå hur samordningen och samverkan mellan statliga myndigheter (inklusive länsstyrelser) regioner och kommuner kan utvecklas

Utgångspunkter och huvudfrågor (kap. 3)

Utredningens bedömningar (urval)

- Uppgifter enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar bör ligga kvar hos regionerna
- Men det finns behov av att i övrigt se över ansvarsförhållanden inom politikområdet
- Det saknas i närtid förutsättningar för en reform av länsindelningen eller av indelningen i kommuner
- Men förslagen i utredningen ska kunna anpassas på en ny administrativ indelning
- Ökad robusthet och social sammanhållning viktiga värden i en framtida territoriell politik

Region Hallands synpunkter

- Region Halland delar i stort de utgångspunkter och huvudfrågor som utredningen beskriver
- Vi är särskilt positiva till bedömningen om att regionernas uppgifter enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar bör ligga kvar hos regionerna
- **Fråga att fundera på:** Vill vi kommentera bedömningen rörande en förändrad länsindelning?

Ansvarsfördelning och styrning (kap. 5)

Utredningens bedömningar (urval)

- Regeringen behöver förutsättningar för att styra politikområdet på ett sammanhållet sätt
- Statens styrning av myndigheter behöver bli tydligare
- Regionerna behöver tydliga riktlinjer för att driva det regionala utvecklingsarbetet inom ramen för regeringens övergripande prioriteringar
- Det krävs fortsatt möjlighet till förutsättningar för anpassning av insatser till olika geografier
- Det behövs ett sammanhållet system för uppföljning av den territoriella politiken

Region Hallands synpunkter

- Den nationella målbilden med politikområdet behöver bli tydligare – Det saknas en nationell analys av behoven inom politikområdet
- Det behöver bli tydligare hur staten och statliga myndigheter bidrar till arbetet, samt hur arbetet fördelas på regional nivå mellan länsstyrelsen och regionerna.
- Regionerna är bäst lämpade att driva det regionala utvecklingsarbetet - Länsstyrelsen och andra myndigheter bör understödja arbetet utifrån sina respektive myndighetsuppdrag.
- En ökad statlig styrning får inte gå ut över regionernas mandat att i demokratiskt förankrade processer anpassa och prioritera insatser efter lokala förutsättningar.

Samverkan och samråd (kap. 6)

Utredningens bedömningar (urval)

- Det behövs en tydligare ansvars- och rollfördelning för att inblandade ska veta vad som förväntas av respektive aktör i samverkanssystemet
- Det behöver vara tydligt vad samverkan ska omfatta samt vad som ska uppnås med samverkan

Utredningens författningsförslag

- Delbetänkandet lämnar ett författningsförslag som innebär ett förtydligande i lagen om regionalt utvecklingsansvar rörande regionernas ansvar att samråda med civilsamhället
- I lagen om regionalt utvecklingsansvar föreslås en hänvisning till lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Region Hallands synpunkter

- En ökad tydlighet kring vad som förväntas av olika aktörer i samverkanssystemet vore positivt
- Samtidigt är det inte möjligt (eller eftersträvaransvärt) att fullt ut styra hur samverkan ska se ut och behoven kan variera mellan olika delar av landet
- Det är däremot inte negativt om staten kan ge en mer samlad bild av statliga myndigheters bidrag och inriktning i den territoriella politiken på regional nivå.
- Regionerna behöver kunna ha dialog direkt med enskilda myndigheter. Region Halland ser inte behov av en intermediär (exv. länsstyrelsen) i en sådan samverkansstruktur.
- Region Halland har inte några invändningar mot det författningsförslag som presenteras.

Ett eller två politikområden (kap. 7)

Utredningens bedömningar (urval)

- Målen för politiken för landsbygdsutveckling och regional utveckling behöver förtydligas
- Landsbygden behöver få större utrymme i den nationella och regionala politiken – Ett sätt att uppnå detta är att slå samman politikområdena
- Det krävs både enhetlighet i politiken och utrymme för lokalt anpassade insatser
- Utredningens preliminära bedömning är att en sammanslagning av politikområdena skulle kunna bidra till en bättre överblickbarhet, vilket kan underlätta såväl genomförande som uppföljning av politiken

Region Hallands synpunkter

- Rent tematiskt kan det finnas anledning att slå samman den regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken till ett politikområde
- Men utifrån delbetänkandet är det svårt att bedöma vilka sakfrågor som faktiskt avses och vilken effekt en sammanslagning skulle ha
- Region Halland avvaktar slutbetänkandet för ytterligare ställningstagande i frågan, men konstaterar att regionerna själva har bäst förutsättningar att analysera inomregionala skillnader och planera insatser för ett effektivt regionalt utvecklingsarbete
- Det finns anledning att förändra fördelningsprinciperna för 1:1-anslaget

Sammanfattning

- Delbetänkandet innehåller många bedömningar och resonemang, men få konkreta förslag
- Delbetänkandet lämnar inga förslag rörande de viktigaste frågorna i utredningsarbetet - en eventuell sammanslagning av två politikområden och ansvarsfördelningen i den territoriella politiken
- Delbetänkandet kan tolkas vara för en sammanslagning av de två politikområdena

Viktiga frågor att bevaka i slutbetänkandet:

- Balansen mellan statens kompensatoriska anslag och regionernas mandat att driva och leda det regionala utvecklingsarbetet utifrån den egna geografins förutsättningar
- Vilka konsekvenser får en eventuell sammanslagning för regionernas faktiska arbetsuppgifter?
- Ansvarsfördelningen mellan regionerna och länsstyrelsen
- Finansieringen (1:1-medel)

Region Halland